

بابک بانصیری
عارف واحدناوان

سید احمدی

سومین جزیره انگلیس

شاید این موضوع را در سفرهایتان به کشور انگلستان دیده یا از اطرافیانتان شنیده باشید که در این کشور بر خلاف بسیاری کشورها فرمان در سمت راست اتومبیل نصب شده و راننده هنگام رانندگی در طرف راست خیابان قرار می‌گیرد. بر این اساس رهگذران برای گذشتن از عرض خیابان‌های شهرهای انگلستان به جای این که ابتدا به سمت چپ خود نگاه کنند باید به طرف راست خود دقت کنند اگر در یکی از شهرهای قبرس شمالی یا جنوبی پیاده شدید تصور می‌کنید به یکی از شهرهای انگلیس سفر کرده‌اید زیرا قوانین راهنمایی و رانندگی بریتانیای کبیر بر این جزیره مدیران‌های حاکم است.

یکپارچگی قبرس به دلیل مخالفت‌های ترک‌ها و یونانی‌ها امکان‌پذیر نشده است

چندی پیش بخش ترک‌نشین جزیره قبرس به مناسبت بیست و یکمین سالگرد استقلال جمهوری ترک قبرس دعوتی از خبرنگاران کشورهای مختلف جهان به عمل آورد و ما نیز به عنوان مهمانان جشن‌های استقلال در این جزیره حضور یافتیم در حالی که روز نخست قصد رفتن از یکی از خیابان‌ها را داشتیم ناگهان مترجم ما با تذکر این که در قبرس بر خلاف سایر کشورها برای عبور از عرض خیابان باید ابتدا سمت راست را نگاه کنید ما را با تازگی از قوانین این جزیره آشنا کرد. در خیابان‌ها، هتل‌ها، سواحل دریا، رستوران‌ها و... چهره‌های توریست‌هایی که بیشترین آنها انگلیسی هستند را می‌بینید.

قاره اروپا عمدتاً از اواخر سپتامبر و اوایل اکتبر رو به سردی می‌گراید این در حالی است که سواحل دریا در قبرس هم چنان برای شنا کردن مساعد است به نحوی که متوسط دمای هوای نیکوزیا در فصل زمستان بین ۱۵ تا ۱۸ درجه و در سواحل دریا بین ۹ تا ۱۸ درجه در نوسان است. زبان حاکم بر این جزیره انگلیسی است و سیستم‌های اداری هنوز به شیوه انگلیسی اداره می‌شوند. نیروهای انگلیسی بر اساس توافقات سال ۱۹۶۰ در بخشی از جزیره حضور دائم دارند.

این جزیره در طول تاریخ بارها دست به دست شده ایرانیان به ویژه در دوره هخامنشی بیش از دو قرن بر این جزیره حاکم بودند رومی‌ها، یونانی‌ها، امپراطوری عثمانی و سرانجام انگلیسی‌ها سال‌ها قبرس را در تصرف خود داشتند. نفوذ بریتانیای کبیر در قبرس از زمانی آغاز شد که دیزرائیلی نخست وزیر یهودی انگلستان در سال ۱۸۷۸ با فریب امپراطور عثمانی از وی خواست تا در برابر حمایت انگلستان از عثمانی در مقابل تجاوزهای روسیه تزاری، با قیمومیت قبرس توسط انگلستان موافقت کند و از آن جا که امپراطور عثمانی از سیاست‌های تجاوزکارانه تزارهای روس به ستوه آمده بود و در پی یافتن متحدان تازه‌ای بود با این شرط انگلیسی‌ها موافقت کرد. در پی آن پرچم بریتانیا پس از سه قرن تسلط ترک‌های عثمانی در این جزیره به اهتزاز در آمد. از آن پس انگلیسی‌ها کوشیدند تا قوانین و فرهنگ خود را به ساکنان این جزیره تحمیل کنند صرف نظر از مقاومت‌های پراکنده بومیان این جزیره در مقابل نفوذ انگلیسی‌ها، مهم‌ترین معضلی که این کشور در قبرس با آن روبرو شد اختلاف شدید یونانی‌تبارها و ترک‌تبارهای جزیره با هم بود برابر آمار سال ۱۹۶۰ حدود ۷۷ درصد از ساکنان این جزیره یونانی‌تبار و ۱۸ درصد ترک‌تبار هستند. مسیحیان ارتدوکس، مسلمانان حنفی، آرامنه، مارونی‌ها و کاتولیک‌ها به ترتیب بیشترین پیروان

ادیان و مذاهب را تشکیل می‌دهند. در دهه سوم قرن گذشته این جزیره به دلیل حمایت‌های ترکیه و یونان از هم‌نژادهای خود دچار آشوب‌هایی شد سال ۱۹۳۱ جنبشی تحت عنوان انوسیس با هدف الحاق قبرس به یونان شکل گرفت. اما اوج تنش میان ترک‌ها و یونانی‌ها در زمان اسقف ماکاریوس (۱۹۵۵-۱۹۵۸) آغاز شد در فاصله این سال‌ها جنگ‌های داخلی شدت گرفت به نحوی که ۲۰۰ مسلمان جزیره توسط مسیحیان کشته شدند ۲۳ روستای مسلمان‌نشین نیز توسط افراتیون مسیحی تخریب شد.

در همین سال‌ها که انگلیسی‌ها به دلیل ضعف اقتصادی پس از جنگ جهانی دوم و کاهش نفوذ جهانی ضرورتی برای ماندن در قبرس احساس نمی‌کردند تصمیم به خروج از جزیره گرفتند. به دنبال آن رهبران سه کشور انگلیس، یونان و ترکیه به همراه رهبران دو بخش قبرس در یازدهم فوریه ۱۹۵۹ در زوریخ گرد هم آمدند و پیمانی را امضاء کردند که به موجب آن مسایل جزیره به نسبت هفت به سه میان یونانی‌تبارها و ترک‌تبارها تقسیم شد. یک سال بعد با تلاش‌های همه‌جانبه حکومت شراکتی در قبرس آغاز به کار کرد. این جمهوری یک حکومت واحد نبود، بلکه فدراسیونی از ترک‌تبارها و یونانی‌تبارها بود. اما این دولت فدراتیو سه سال بیشتر دوام نیاورد به زودی جنگ قدرت آغاز شد و سرانجام در سال ۱۹۶۳ این دولت از هم پاشید.

رتوف دنکتاش رهبر ترک‌تبارها در همین خصوص به خبرنگاران گفت: یونانی‌های قبرس با حمایت آن‌ها که تز الحاق جزیره به یونان را داشتند آغازگر جنگ شدند وی با اسفبار توصیف کردن خاطرات جنگ گفت: بز اثر جنگ‌های داخلی بیش از ۲۰۰ روستا و ۱۰۳ مسجد مسلمانان کاملاً ویران شد.

دنکتاش اسقف ماکاریوس را عامل همه این

در منگنه ترکیه و یونان

به حزب تحت رهبری محمدعلی طلعت رای دادند. اما طلعت پس از رسیدن به نخست‌وزیری با همه تلاش‌هایی که برای یکپارچگی قبرس انجام داد هرگز نتوانست یخ روابط میان دو بخش را از بین ببرد.

یک روز پیش از آغاز جشن‌های استقلال برای شرکت در کنفرانس خبری محمدعلی طلعت به همراه سایر خبرنگاران با یک دستگاه اتوبوس از هتل محل اقامات خود در کناره‌های دریای مدیترانه به دفتر نخست‌وزیری رفتیم. در فاصله نیم ساعته کوه‌های این جزیره را همانند کوه‌های شهرستان رودبار دیدیم، پوشیده از درختانی کوتاه و پراکنده که از ویژگی‌های آب و هوایی نسبتاً معتدل است. عمده‌ترین محصول قبرس زیتون است چنانچه در هر وعده غذایی که در این جزیره مصرف می‌شود، غیر ممکن است زیتون یا فرآورده‌های این محصول چاشنی غذا نباشد.

به هر حال پس از نشست ۲/۵ ساعته خبری با طلعت تنها نتیجه‌ای که حاصل شد ناامیدی شدید وی از حل و فصل بحران در آینده‌ای نزدیک بود. نخست‌وزیر مستعفی جمهوری ترک قبرس از وضع موجود به شدت انتقاد و نسبت به پایان روابط خصمانه اظهار ناامیدی کرد.

مجلس قبرس شمالی از ۵۰ نماینده تشکیل شده و دولت تنها زمانی می‌تواند در این بخش

سال‌های اخیر بر تلاش‌های خود در همین راستا افزود بر این اساس از دو سال پیش مذاکرات فشرده و پی در پی میان رئوف دنکتاش رهبر بخش ترک‌نشین و کلافکو کلریدیس رهبر یونانی تبارها در خط حایل دو بخش در نزدیکی فرودگاهی در نیکوزیا و با حضور آلودور روسه‌تو آغاز شد اما دو

نخست‌وزیر ترک‌های قبرس امیدی به حل و فصل اختلافات با یونانی‌ها ندارد

طرف پس از پشت سر گذاشتن نزدیک به ۲۰ دور گفت‌وگوهای پی در پی هرگز به نتیجه نرسیدند. در این بین کلریدیس مذاکره میان دو بخش ترک و یونانی‌نشین جزیره را مذاکره میان آدم‌های کر، کور و لال توصیف کرد است.

در حالی که امیدها برای از سرگیری مذاکرات و صلح پایدار به یاس تبدیل شده بود در بخش ترک‌نشین تحولات سیاسی بزرگی رخ داد و ساکنان جزیره را به یکپارچگی امیدوار کرد.

در آخرین انتخابات مردم ترک‌نشین علاوه بر موافقت با طرح صلح دیرین کل سازمان ملل متحد،

کشتارها و ویرانی دانست و چنین ادامه داد اگر برادران ترکمان نبودند یونانی‌های جزیره نسل‌کشی بزرگی راه می‌انداختند.

سرانجام با ادامه درگیری‌های تژادی و در شرایطی که تعداد ترک‌ها نسبت به یونانی‌ها بسیار اندک بود نظامیان ترکیه وارد عمل شدند و در سال ۱۹۷۴ جزیره قبرس را از زمین، هوا و دریا مورد حمله قرار دادند. با دخالت نظامی ترکیه، ترک‌ها از جنوب به شمال جزیره و یونانی‌ها از شمال به جنوب کوچ اجباری کردند. به دنبال آن سازمان ملل متحد دست به کار شد و ۱۲۲۴ تن از نیروهایش را در مرز میان دو بخش (خط حایل) مستقر و از ادامه درگیری‌های طرفین جلوگیری کرد. ۹ سال پس از رویارویی نظامی ترکیه و یونان در جزیره قبرس بخش ترک‌نشین در تاریخ ۱۵ نوامبر سال ۱۹۸۳ تحت عنوان جمهوری ترک قبرس (قبرس شمالی) اعلام استقلال کرد اما به جز ترکیه هیچ کشور دیگری استقلال قبرس شمالی را به رسمیت نشناخت و در مقابل، سازمان ملل متحد و تمامی کشورهای جهان قبرس جنوبی را به عنوان نماینده و حاکم کل جزیره به رسمیت شناختند.

از زمان سپری شدن دو حادثه خونین، در سال‌های ۱۹۶۳ و ۱۹۷۴ سازمان ملل متحد کوشش‌های خود را برای یکپارچگی جزیره و صلح پایدار آغاز کرده است. این سازمان به ویژه در

تشکیل شود که رهبر پیشنهادی احزاب از سوی رییس جمهوری بتواند به تنهایی یا با ائتلاف با سایر احزاب ۲۶ رای مجلس را به دست آورد.

محمدعلی طلعت که رهبری حزب جمهوری خواه ترک را بر عهده داشته و ۱۸ صندلی از مجموع ۵۰ صندلی پارلمان را در اختیار دارد با ائتلاف با احزاب دموکراتیک و صلح و دموکراسی دولت را در این جمهوری تشکیل داد اما او پس از ناکامی در وفادار ماندن به وعده‌های انتخاباتی‌اش سعی بر اتحاد قبرس و کارشکنی سایر احزاب از سمت خود کناره‌گیری کرده است.

او در برابر پرسش ما که دورنمای صلح قبرس را چگونه می‌بینید و آیا مردم باز هم در انتخابات آینده به شما رای خواهند داد؟ در حالی که شمرده شمرده به زبان انگلیسی حرف می‌زد گفت: تنها با تشکیل یک دولت نیرومند با حمایت همه جانبه نیروهای داخلی و کشورهای خارجی می‌توان به یکپارچگی این جزیره امیدوار بود.

او به نتیجه انتخابات آینده که احتمالاً در ژانویه ۲۰۰۵ برگزار خواهد شد. ابراز امیدواری کرد. اما رثوف دنکتاش در تمامی سخنرانی‌های خود آشکارا سیاست‌های محمدعلی طلعت را به باد انتقاد می‌گرفت. دنکتاش در سخنرانی آتشین خود در روز استقلال با حمله شدید به نخست وزیر بر کنار شده زمزمه پذیرفتن تغییرات در صلح ۱۵۶ صفحه‌ای پیشنهادی کوفی عنان دبیر کل سازمان ملل متحد را شوم و از نقشه‌های دشمنان عنوان کرد.

از سوی دیگر رثوف دنکتاش در یک گفت و گوی اختصاصی با ما نسبت به بی‌توجهی کشورهای قدرتمند و بانفوذ برای حل و فصل بحران قبرس انتقاد کرد او با حمله به سیاست‌های جهانی

اختلاف بین ترک تبارها و یونانی تبارهای قبرس همواره مساله ساز بوده است

لندن و واشنگتن گفت: انگلیسی‌ها و آمریکایی‌ها می‌خواهند با بمب دموکراسی را به عراق ببرند در حالی که دموکراسی هدف سیاست آنها نیست بلکه آنها چشم طمع به نفت این کشور دوخته‌اند در حالی که اگر در قبرس نیز چند حلقه چاه نفت وجود داشت بی شک الان ما با چنین مشکلاتی دست و پنجه نرم نمی‌کردیم!

رهبر بخش ترک‌نشین در پاسخ به این سوال که چرا گفت‌وگو با رهبران بخش یونانی‌نشین را قطع کردید و آیا امیدی به از سرگیری مذاکرات در آینده وجود دارد در حالی که به شدت عصبی به نظر می‌رسید چنین پاسخ داد: مذاکرات روند خوبی را سپری می‌کرد اما رهبران بخش یونانی تبار درخواست‌هایی را از ما کردند که ما ناگزیر از ترک جلسه شدیم. آنها از ما خواستند ارتش ترکیه به سرعت جزیره را ترک کند. خواسته دیگر آنها این بود که ترک‌هایی که از کشور ترکیه پس از حادثه ۱۹۷۴ به قبرس آمده‌اند باید از جزیره اخراج شوند. این دو شرط را ما هرگز نمی‌پذیریم.

از دیگر سو یونانی‌نشین‌ها مدعی هستند ترک‌های جزیره به حمایت ارتش ترکیه در سال ۱۹۷۴ خانه‌های یونانی‌ها را غصب کرده‌اند و باید تمام خانه‌ها و املاک متصرف شده تخلیه و اجازه بازگشت به مالکان و صاحبان اصلی آنها داده شود در مقابل ما به آنها گفتیم که یونانی‌تبارها نیز در

همین سال خانه‌ها و املاک ترک تبارها را در جنوب اشغال کردند آنها نیز باید خانه‌ها و املاک تصرف شده را تخلیه کنند اما آنها از پذیرفتن این واقعیت سرباز می‌زنند.

دنکتاش سپس به حمایت ترکیه از بخش ترک‌نشین جزیره اشاره کرد و افزود: قدرتمند شدن ترکیه به سود ماست ترکیه نباید برای پیوستن به اتحادیه اروپا اتمام کند ما زیر پرچم ترکیه به زندگی سیاسی خود ادامه می‌دهیم و هرگز حاضر نیستیم زیر پرچم یونانیان قرار بگیریم. از سوی دیگر گراماتالیس نخست‌وزیر یونان بار دیگر بر رعایت حقوق همسایگان توسط ترکیه تأکید کرد کاراماتالیس مدعی شد تا زمانی که ترکیه مشکل خود را با یونان در دریای اژه حل و فصل نکند و قبرس را به رسمیت نشناسد بی شک در راه ورود به اتحادیه اروپا با مشکل روبه‌رو خواهد شد.

با کنار هم قرار دادن اظهارات طرف‌های درگیر در این مناقشه به وضوح بر پیچیدگی‌های بحران قبرس بی‌می‌بریم.

بدبینی، عدم اعتماد انعطاف‌ناپذیری رهبران هر دو بخش همراه با دخالت‌ها و حمایت‌های دولت‌های یونان و ترکیه از هم نژادهای خود در این جزیره بر پیچیدگی‌های این بحران افزوده است. به نظر می‌رسد تنها راه حل این بحران، گفت‌وگوهای مستقیم دولت‌های آن و آنکاراست. تا مادامی که این دو کشور اختلافات تاریخی خود را در دریای اژه و مالکیت بر جزایر سنگی این دریا بر طرف نکنند از قبرس به عنوان یک اهرم فشار علیه یکدیگر استفاده خواهند کرد. از این رو ساکنان آرام این جزیره با شرایط فوق هرگز قادر به تشکیل دولت متحد و مستقل نخواهند بود.

تلفن : ۸۷۸۵۲۲۵ - ۸۷۸۵۲۷۸ - ۸۷۷۳۹۰۷

کاراپخش
KARA PAKHSH

مرکز پخش انواع کاغذ و مقوا

مشخصات کاغذ فتوکپی A-four
ساخت سوئد
برش و بسته بندی : صنایع کاراپاپیروس
درجه سفیدی : ۱۶۰
نوع کاغذ : فوق سفید مخصوص فتوکپی

